

TERÖR VE TERÖRLE MÜCADELEDEN DOĞAN ZARARLARIN KARŞILANMASI HAKKINDA KANUN

Kanun Numarası : 5233
Kabul Tarihi : 17/7/2004
Yayımlandığı Resmî Gazete : Tarih : 27/7/2004 Sayı : 25535
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 5 Cilt : 43

Amaç

Madde 1- Bu Kanunun amacı, terör eylemleri veya terörle mücadele kapsamında yürütülen faaliyetler nedeniyle maddî zarara uğrayan kişilerin, bu zararlarının karşılanmasına ilişkin esas ve usulleri belirlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Kanun, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 1 inci, 3 üncü ve 4 üncü maddeleri kapsamına giren eylemler veya terörle mücadele kapsamında yürütülen faaliyetler nedeniyle zarar gören gerçek kişiler ile özel hukuk tüzel kişilerinin maddî zararlarının sulhen karşılanması hakkındaki esas ve usullere ilişkin hükümleri kapsar.

Aşağıda belirtilen zararlar bu Kanunun kapsamı dışındadır:

- a) Devletçe arazi veya konut tahsisi suretiyle yahut başka bir şekilde karşılanan zararlar.
- b) Bir mahkeme kararı gereğince veya 4353 sayılı Maliye Vekaleti Baş Hukuk Müşavirliğinin ve Muhakemat Umum Müdürlüğünün Vazifelerine, Devlet Davalarının Takibi Usullerine ve Merkez ve Vilayetler Kadrolarında Bazı Değişiklikler Yapılmasına Dair Kanunun 30 uncu ve 31 inci maddeleri gereğince karşılanan zararlar.
- c) Avrupa İnsan Hakları Mahkemesince, İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Korumaya Dair Sözleşmenin veya eki protokollerin ihlâl edildiği gerekçesiyle Sözleşmenin 41 inci maddesine göre hükmedilen veya Sözleşme hükümleri uyarınca dostane çözüm yoluyla uzlaşılan tazminatın ödenmesi sonucunda karşılanan zararlar.
- d) Terör dışındaki ekonomik ve sosyal sebeplerle uğranılan zararlar ile güvenlik kaygıları dışında kendi istekleriyle bulundukları yerleri terk edenlerin bu sebeple uğradıkları zararlar.
- e) Kişilerin kendi kasıtları sonucunda oluşan zararlar.
- f) 3713 sayılı Kanunun 1 inci, 3 üncü ve 4 üncü maddeleri kapsamındaki suçlar ile terör olaylarında yardım ve yataklık suçlarından mahkûm olanların bu fiillerinden dolayı uğradığı zararlar.

İkinci fıkranın (f) bendinde yazılı suçlardan dolayı ceza kovuşturması açılmış bulunanlar hakkında kovuşturma sonuçlanıncaya kadar bu Kanuna göre işlem yapılmaz.

Tanımlar

Madde 3- Bu Kanunda geçen;

- a) Komisyon: Zarar tespit komisyonunu,

- b) Bakanlık: İçişleri Bakanlığını,
c) Bakan: İçişleri Bakanını,
İfade eder.

Zarar tespit komisyonları

Madde 4- Zarar tespit komisyonları illerde; bu Kanun kapsamında yapılacak başvurular üzerine on gün içinde kurulur.

Komisyon, bir başkan ve altı üyeden oluşur. Valinin görevlendireceği vali yardımcısı komisyonun başkanı; maliye, bayındırlık ve iskân, tarım ve köy işleri, sağlık, sanayi ve ticaret konularında uzman ve o ilde görev yapan kamu görevlilerinden vali tarafından belirlenecek birer kişi ile baro yönetim kurulunca baroya kayıtlı olanlar arasından görevlendirilecek bir avukat komisyonun üyesidir. Komisyonun başkan ve üyeleri her yıl ocak ayının ilk haftasında yeniden belirlenir. Eski üyeler yeniden görevlendirilebilirler. İş yoğunluğuna göre aynı ilde birden fazla komisyon kurulabilir. **(Ek cümleler:11/7/2020-7249/23 md.)** Birden fazla baro kurulan illerde komisyona üye görevlendirilmesi, baroların eşit ve dönüşümlü temsili esas alınarak yapılır. Görevlendirmeye ilişkin usul ve esaslar Türkiye Barolar Birliği tarafından hazırlanan yönetmelikte gösterilir.

(Ek fıkra: 28/12/2005 - 5442/1 md.) Komisyonun başkan ve üyelerine ayda altıdan fazla olmamak üzere her toplantı için (500) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutar üzerinden toplantı ücreti ödenir. Bu ödemeler, damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tâbi tutulmaz.

Komisyon salt çoğunlukla toplanır ve kararlar üye tam sayısının salt çoğunluğuyla alınır. Komisyonun çalışma esas ve usulleri yönetmelikle belirlenir.

Komisyonun görevleri¹

Madde 5- Komisyonun görevleri şunlardır:

a) Zarar görenin veya mirasçılarının başvurusu hâlinde bu Kanun kapsamına giren bir zararın bulunup bulunmadığını tespit etmek.

b) Kamu kurum ve kuruluşları veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarınca uygulanmış projelerin, zararın giderilmesine katkıları; zarar görenin değerlendirebileceği enkaz ve diğer yararlar; sigorta şirketlerince veya ilgili mevzuata göre kamu kurum ve kuruluşları ile sosyal güvenlik kuruluşlarınca ödenen tazminatlar, tedavi ve cenaze giderlerinin (...) ² zarar miktarından mahsup edilmesi suretiyle belirlenen ve 9 uncu veya 10 uncu maddelere göre yapılan nakdî veya aynî ödeme miktarını içeren sulhname tasarılarını hazırlamak.²

¹ 28/12/2005 tarihli ve 5442 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle; bu maddenin (c) ve (d) bentlerinde geçen "birer" ibareleri "bir" şeklinde değiştirilmiş, "ve Bakanlığa göndermek" ibareleri madde metninden çıkarılmıştır.

² 2/1/2017 tarihli ve 684 sayılı KHK'nin 4 üncü maddesiyle, bu bentte yer alan "cenaze giderleri" ibaresi "cenaze giderlerinin" şeklinde değiştirilmiş ve "ile Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonundan yapılan yardımların" ibaresi yürürlükten kaldırılmış, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7074 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

c) Sulhname tasarısının kabul edilmemesi veya 12 nci maddenin ikinci fıkrasına göre kabul edilmemiş sayılması hâllerinde bir uyuşmazlık tutanağı düzenleyerek bir örneğini ilgiliye tebliğ etmek.

d) Başvuranın, bu Kanun kapsamına giren bir zararının bulunmadığının tespit edilmesi hâlinde, buna ilişkin karar tutanağı düzenleyerek bir örneğini ilgiliye tebliğ etmek.

Başvurunun süresi, şekli, incelenmesi ve sonuçlandırılması

Madde 6- (Değişik: 28/12/2005 - 5442/3 md.)

Zarar gören veya mirasçılarının veya yetkili temsilcilerinin zarar konusu olayın öğrenilmesinden itibaren altmış gün içinde, her hâlde olayın meydana gelmesinden itibaren bir yıl içinde zararın gerçekleştiği veya zarar konusu olayın meydana geldiği il valiliğine başvurmaları hâlinde gerekli işlemlere başlanır. Bu sürelerden sonra yapılacak başvurular kabul edilmez. Bu Kanun kapsamındaki yaralanma ve engelli hâle gelme durumlarında, yaralının hastaneye kabulünden hastaneden çıkışına kadar geçen süre, başvuru süresinin hesaplanmasında dikkate alınmaz.³

İlgili valilik dışında diğer valilikler, kaymakamlıklar, Türkiye Cumhuriyeti dış temsilcilikleri, diğer bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşlarına yapılan başvurular ilgili valiliğe gönderilir.

Komisyon, zarar görenlerce yapılacak her başvuru ile ilgili çalışmalarını, başvuru tarihinden itibaren altı ay içinde tamamlamak zorundadır. Zorunlu hâllerde, bu süre vali tarafından üç ay daha uzatılabilir.

Komisyon, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından başvuru konusu ile ilgili her türlü bilgi ve yardımı isteyebileceği gibi, kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanları bilirkişi olarak da görevlendirebilir. Komisyon, gerekli gördüğü uzmanları çalıştırabilir veya bunlardan görüş alabilir.

Komisyonun başkan ve üyeleri; kendilerinin, eşlerinin ve üçüncü dereceye kadar (bu derece dahil) kan ve kayın hısımları ile vekili, vasisi ya da kayyımı oldukları kişilerin zararları ile ilgili komisyon toplantılarına katılamazlar.

Komisyonun sekreterlik hizmetleri il özel idarelerince yürütülür.

Komisyon tarafından bilirkişi olarak görevlendirilen kamu görevlilerine her başvuru dosyası için (500), diğer kişilere her başvuru dosyası için (1000) gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak miktarı geçmemek üzere komisyon kararı ile ödeme yapılır. Bu ödemeler, damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tâbi tutulmaz.

Zararların tespiti amacıyla memuriyet mahalli dışında keşfe katılan komisyon üyeleri ile bilirkişilere 6245 sayılı Harcırah Kanununa göre harcırah ödenir. Komisyonun avukat üyesine ödenecek harcırahın tespitinde, 1 inci dereceden maaş alan Devlet memuruna ödenen harcırah miktarı esas alınır. Bu ödemeler, damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tâbi tutulmaz.

³ 25/4/2013 tarihli ve 6462 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle, bu fıkrafta yer alan “sakatlanmalarda” ibaresi “engelli hâle gelme durumlarında” şeklinde değiştirilmiştir.

Komisyon üyeleri bilirkişi olarak görevlendirilemez.

Komisyonun giderleri Bakanlık ve/veya il özel idaresi bütçesinden karşılanır.

Dava açma süresi içinde yapılan başvuru, nihaî işlem sonucunun ilgiliye tebliğine kadar genel hükümlere göre dava açma sürelerini durdurur.

Karşılanacak zararlar

Madde 7- Bu Kanun hükümlerine göre sulh yoluyla karşılanabilecek zararlar şunlardır:

- a) Hayvanlara, ağaçlara, ürünlere ve diğer taşınır ve taşınmazlara verilen her türlü zararlar.
- b) Yaralanma, engelli hâle gelme ve ölüm hâllerinde uğranılan zararlar ile tedavi ve cenaze giderleri.⁴
- c) Terörle mücadele kapsamında yürütülen faaliyetler nedeniyle kişilerin mal varlıklarına ulaşamamalarından kaynaklanan maddî zararlar.

Zararın tespiti

Madde 8- 7 nci maddede belirtilen zararlar, zarar görenin beyanı, adlî, idarî ve askerî mercilerdeki bilgi ve belgeler göz önünde tutularak olayın oluş şekli ve zarar görenin aldığı tedbirlere göre, zarar görenin varsa kusur veya ihmalinin de göz önünde bulundurulması suretiyle, hakkaniyete ve günün ekonomik koşullarına uygun biçimde komisyon tarafından doğrudan doğruya veya bilirkişi aracılığı ile belirlenir.

Taşınmaza ilişkin zarar tespitinde 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 11 inci maddesinde belirtilen kıymet takdiri esasları kıyasen uygulanır.

Yaralanma, engelli hâle gelme ve ölüm hâllerinde yapılacak ödemeler⁵

Madde 9- Yaralanma, engelli hâle gelme ve ölüm hâllerinde (7000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunan miktarın;

- a) Yaralananlara altı katı tutarını geçmemek üzere yaralanma derecesine göre,
 - b) Çalışma gücü kaybı, yetkili sağlık kuruluşları tarafından üçüncü derece olarak tespit edilenlere dört katından yirmidört katı tutarına kadar,
 - c) Çalışma gücü kaybı, yetkili sağlık kuruluşları tarafından ikinci derece olarak tespit edilenlere yirmibeş katından kırksekiz katı tutarına kadar,
 - d) Çalışma gücü kaybı, yetkili sağlık kuruluşları tarafından birinci derece olarak tespit edilenlere kırkdokuz katından yetmişiki katı tutarına kadar,
 - e) Ölenlerin mirasçılarına elli katı tutarında,
- Nakdî ödeme yapılır.

Nakdî ödemenin tespitine esas tutulacak miktar, ödeme yapılmasına ilişkin valinin veya Bakanın onayı tarihinde geçerli gösterge ve katsayı rakamları esas alınarak belirlenir.

⁴ 25/4/2013 tarihli ve 6462 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle, bu bentte yer alan “sakatlanma” ibaresi “engelli hâle gelme” şeklinde değiştirilmiştir.

⁵ 25/4/2013 tarihli ve 6462 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle, bu maddenin başlığında ve birinci fıkrasında yer alan “sakatlanma” ibareleri “engelli hâle gelme” şeklinde değiştirilmiştir.

Birinci fıkranın (e) bendine göre belirlenen nakdî ödemenin mirasçılara intikalinde 4721 sayılı Türk Medenî Kanununun mirasa ilişkin hükümleri uygulanır.

Cumhurbaşkanı, nakdî ödemeye esas tutulan gösterge rakamını yüzde otuza kadar artırmaya veya kanunî sınıra kadar indirmeye yetkilidir.⁶

Bu Kanun kapsamındaki zararlardan dolayı, zarar gören kişilere gerçek veya özel hukuk tüzel kişileri tarafından yapılan ödemeler sebebiyle Devlete rücu edilemez.

Nakdî ödemenin şekli, tutarı, yaralanma ve engellilik derecelerinin tespitine ilişkin esas ve usuller yönetmelikle belirlenir.⁷

Zararların karşılanma şekli

Madde 10- 7 nci maddenin (a) ve (c) bentlerinde yazılı zararlar, aynî veya nakdî olarak karşılanır. Ancak, bu zararların karşılanmasında imkânlar ölçüsünde aynî ifaya öncelik verilir. Aynî ifa, bireysel veya genel nitelikli projeler çerçevesinde yapılabilir.

Aynî ifa tarzı ile ilgili esas ve usuller yönetmelikle belirlenir.

Mahsup edilecek miktarlar

Madde 11- 5 inci maddenin (b) bendine göre belirlenen miktarlar, mahsup tarihindeki değerleri üzerinden 8 inci ve 9 uncu maddelere göre hesaplanacak toplam gayrisafî ifa bedelinden düşülür.

Mahsup edilecek değerlerin hesaplanması ile ilgili esas ve usuller yönetmelikle belirlenir.

Zararın karşılanmasına ilişkin sulhname⁸

Madde 12- Komisyon, doğrudan doğruya veya bilirkşi aracılığı ile yaptığı tespitten sonra 8 inci maddeye göre belirlenen zararı, 9 uncu maddeye göre hesaplanan yaralanma, engelli hâle gelme ve ölüm hâllerindeki nakdî ödeme tutarını, 10 uncu maddeye göre ifa tarzını ve 11 inci maddeye göre mahsup edilecek miktarları dikkate alarak, uğranılan zararı sulh yoluyla karşılayacak safî miktarı belirler. Komisyonca, bu esaslara göre hazırlanan sulhname tasarısının örneği davet yazısı ile birlikte hak sahibine tebliğ edilir.⁹

Davet yazısında hak sahibinin sulhname tasarısını imzalamak üzere otuz gün içinde gelmesi veya yetkili bir temsilcisini göndermesi gerektiği, aksi takdirde sulhname tasarısını kabul etmemiş sayılacağı ve yargı yoluna başvurarak zararının tazmin edilmesini talep etme hakkının saklı olduğu belirtilir.

⁶ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 155 inci maddesiyle, bu fıkra da yer alan "Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

⁷ 25/4/2013 tarihli ve 6462 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle, bu fıkra da yer alan "sakatlık" ibaresi "engellilik" şeklinde değiştirilmiştir.

⁸ 28/12/2005 tarihli ve 5442 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle; bu maddenin ikinci fıkrasındaki "yirmi gün" ibaresi "otuz gün" olarak, dördüncü fıkrasındaki "bire örneği ilgiliye ve Bakanlığa gönderilir." ibaresi "bir örneği ilgiliye gönderilir." şeklinde değiştirilmiştir.

⁹ 25/4/2013 tarihli ve 6462 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle, bu fıkra da yer alan "sakatlanma" ibaresi "engelli hâle gelme" şeklinde değiştirilmiştir.

Davet üzerine gelen hak sahibi veya yetkili temsilcisi sulhname tasarısını kabul ettiği takdirde, bu tasarı kendisi veya yetkili temsilcisi ve komisyon başkanı tarafından imzalanır.

Sulhname tasarısının kabul edilmemesi veya ikinci fıkraya göre kabul edilmemiş sayılması hâllerinde bir uyuşmazlık tutanağı düzenlenerek bir örneği ilgiliye gönderilir.

Sulh yoluyla çözülemeyen uyuşmazlıklarda ilgililerin yargı yoluna başvurma hakları saklıdır.

Zararın karşılanması¹⁰

Madde 13- Sulhnamede belirlenen zararlar, sulhnamenin imzalanmasından sonra valinin onayı üzerine ifa tarzına göre Bakanlık bütçesine bu amaçla konulan ödenekten üç ay içerisinde karşılanır.

Bakanlık, ellibin Yeni Türk Lirasının üzerindeki aynî ifa veya nakdî ödemelerin Bakan onayı ile yapılmasını kararlaştırabilir. Bu miktar, her yıl 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılır.

(Değişik üçüncü fıkra: 27/3/2015-6638/17 md.) Devlet, ödeme nedeniyle genel hükümlere göre sorumlulara rücu eder. Bu Kanun kapsamındaki rücu istemine ilişkin zamanaşımı süreleri bir kat artırılarak uygulanır.

Denetim ve sorumluluk

Madde 14- (Değişik birinci fıkra: 28/12/2005 - 5442/6 md.) Komisyonlar, Bakanlık ve valilik tarafından denetlenir.

Bu Kanuna göre zarar tespit işlemlerinde görevlendirilen kişilere karşı bu görevleri nedeniyle veya görevleri sırasında işlenen suçlar hakkında Devlet memurlarına karşı işlenen suçlara; bu kişilerin bu görevleri sırasında işledikleri suçlar hakkında ise Devlet memurlarının işledikleri suçlara ilişkin hükümler uygulanır.

İstisna ve muafıklar

Madde 15- Bu Kanunun uygulanması ile ilgili olarak yapılacak başvurular, bildirimler, düzenlenecek belgeler, resmî mercilerce ve noterlerce yapılacak işlemler ile bu Kanunda belirtilen amaçlar doğrultusunda kullanılmak üzere yapılacak bağış ve yardımlar, her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır.

Bu Kanunda belirtilen amaçlar doğrultusunda kullanılmak üzere yapılacak bağış ve yardımların gelir ve kurumlar vergileri matrahından indirilebilecek miktarları ilgili mevzuata göre belirlenir.

¹⁰ 28/12/2005 tarihli ve 5442 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle; bu maddenin birinci fıkrasına "ödenekten" sözcüğünden sonra gelmek üzere "üç ay içerisinde" ibaresi eklenmiş; ikinci fıkrasındaki "yirmimilyar Türk Lirasının" ibaresi "ellibin Yeni Türk Lirasının" şeklinde değiştirilmiştir.

Tebliğat

Madde 16- Bu Kanun gereğince yapılacak tebligatlar hakkında 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümleri uygulanır. Ancak, tebligatın memur vasıtası ile yapılması esastır.

Yönetmelik

Madde 17- Komisyonun çalışma esas ve usulleri, komisyona başvurularda takip edilecek usuller, cana, vücut bütünlüğüne ve mala yönelik zararların tespiti, uğranılan zararları sulh yoluyla karşılayacak safi miktarların belirlenmesi, nakdî ödemenin şekli, tutarı ve çalışma gücü kaybı oranlarının tespitine ilişkin esas ve usuller ile diğer hususlar, Cumhurbaşkanınca yürürlüğe konulacak bir yönetmelikle düzenlenir.¹¹

Ek Madde 1 – (Ek: 4/7/2012-6353/80 md.)

(Değişik fıkra: 12/7/2013-6495/90 md.) (9.500) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarın, çalışma gücü kaybı;

a) Yüzde kırktan daha aşağı olanlar hariç olmak kaydıyla, 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen malullerin kendilerine yüzde altmışı tutarında,

b) 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen malullerin kendilerine yüzde sekseni tutarında,

c) 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen malullerin kendilerine tamamı tutarında,

ç) 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde belirtilenlerin 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 34 üncü maddesi uyarınca belirlenecek hak sahiplerine ise tamamı üzerinden yapılacak paylaşırma tutarında, aylık bağlanır.

(Değişik fıkra: 12/7/2013-6495/90 md.) Sosyal Güvenlik Kurumunca ödenen bu aylıklar her yıl sonunda faturası karşılığında Maliye Bakanlığında tahsil edilir.

(Ek fıkra: 12/7/2013-6495/90 md.) Ancak, ölenlerin anne ve babasına aylık bağlanmasında, 5510 sayılı Kanunun 34 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen her türlü kazanç ve irattan elde etmiş olduğu gelirin net tutarından daha az olması ve diğer çocuklarından hak kazanılan gelir ve aylıklar hariç olmak üzere gelir ve/veya aylık bağlanmamış olması şartları aranmaz. Çalışma gücü kayıpları nedeniyle bu maddeye göre aylık bağlanmasına hak kazanmakla birlikte aylık bağlanmamış olanlardan veya bu maddeye göre aylık almakta iken vefat edenlerin önceden tespit edilmiş malullük oranlarına göre hak kazanabilecekleri ya da almakta oldukları aylıklar, 5510 sayılı Kanunun 34 üncü maddesi uyarınca belirlenecek hak sahiplerine birinci fıkranın (ç) bendine göre intikal ettirilir.

¹¹ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 155 inci maddesiyle, bu fıkarda yer alan "bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren iki ay içinde Bakanlıkça hazırlanacak ve Bakanlar Kurulunca" ibaresi "Cumhurbaşkanınca" şeklinde değiştirilmiştir.

Bu madde kapsamına girenlerin ilgili valiliğe müracaatı üzerine valilik tarafından tanzim edilecek aylık bağlanmaya ilişkin belgeler Sosyal Güvenlik Kurumuna gönderilir.

Terör örgütleri tarafından öldürülen veya yaralanan ya da güvenlik kuvvetleri tarafından etkisiz hale getirilen veya yaralanan terör örgütü mensupları ile bunların birinci fıkraya göre belirlenecek yakınlarına ve terör suçlarından dolayı hüküm giyenlere, bu madde kapsamında aylık bağlanmaz. Bu Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendindeki suçlar sebebiyle herhangi bir hüküm giymeden önce bu madde hükümlerine göre aylık bağlanmış olanların aylıkları hükmün kesinleştiği tarihten itibaren kesilir. Haksız ödenen tutarlar ilgililerden tahsil olunur.

Geçici Madde 1- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde ilgili valilik ve kaymakamlıklara başvuruları hâlinde, 19.7.1987 tarihi ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih arasında işlenen 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 1 inci, 3 üncü ve 4 üncü maddeleri kapsamına giren eylemler veya anılan tarihler arasında terörle mücadele kapsamında yürütülen faaliyetler nedeniyle zarar gören gerçek kişiler ile özel hukuk tüzel kişilerinin maddî zararları hakkında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

Bu maddeye göre yapılan başvurular, başvuru tarihinden itibaren iki yıl içinde sonuçlandırılır.¹²

Geçici Madde 2- 19.7.1987 tarihinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar, görevleri başında iken terörden veya terörle mücadele sırasında zarar gören kamu görevlilerinden veya mirasçılarından, ilgili mevzuat uyarınca tazminat almış olup, ancak aldıkları tazminatın hesaplanma kriteri bu Kanundan farklı olanlardan, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde ilgili valilik veya kaymakamlıklara başvuranlara, yapılacak hesaplamada aldıkları tazminat ile bu Kanuna göre almaları gereken tazminat arasında fark bulunması halinde, eksik olan tutar yasal faiziyle birlikte ödenir. Ödenen tazminat tutarı fazla ise iade talep edilmez.

Bu maddeye göre yapılan başvurular, başvuru tarihinden itibaren en geç bir yıl içinde sonuçlandırılır.

Geçici Madde 3 – (Ek: 13/12/2006-5562/1 md.)¹³

Bu Kanunun geçici 1 inci maddesi ve bu Kanuna 28/12/2005 tarihli ve 5442 sayılı Kanunla eklenen geçici 1 inci madde gereğince yapılan başvuruların sonuçlandırılma süresi, maddelerde öngörülen sonuçlandırılma süresinin bitiminden itibaren bir yıl uzatılmıştır. Bu sürenin de bitmesi ve başvuruların sonuçlandırılmamış olması halinde, Cumhurbaşkanı bu süreyi her defasında bir yılı aşmamak üzere uzatabilir.

Geçici Madde 4 – (Ek: 24/5/2007-5666/1 md.)

¹² Bu madde gereğince yapılan başvuruların sonuçlandırılma süresi, 25/5/2024 tarihli ve 32556 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 8516 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararına göre, 4/6/2025 tarihli ve 9975 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile uzatılan sürenin bitiminden itibaren bir yıl uzatılmıştır.

¹³ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK’nin 155 inci maddesiyle, Geçici 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında ve Geçici 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Bakanlar Kurulu” ibareleri “Cumhurbaşkanı” şeklinde değiştirilmiştir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde ilgili valilik ve kaymakamlıklara başvurmaları halinde, 19/7/1987 tarihi ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih arasında işlenen 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 1 inci, 3 üncü ve 4 üncü maddeleri kapsamına giren eylemler veya anılan tarihler arasında terörle mücadele kapsamında yürütülen faaliyetler nedeniyle zarar gören gerçek kişiler ile özel hukuk tüzel kişilerinin maddî zararları hakkında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

Bu maddeye göre yapılan başvurular, başvuru tarihinden itibaren iki yıl içinde sonuçlandırılır. Bu sürenin de bitmesi ve başvuruların sonuçlandırılmamış olması halinde, Cumhurbaşkanı bu süreyi her defasında bir yılı aşmamak üzere uzatabilir.¹²¹³

Geçici Madde 5 – (Ek: 4/7/2012-6353/81 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce meydana gelen terör olayları sebebiyle malul olanların kendilerinin, hayatını kaybedenlerin ise hak sahibi yakınlarının müracaatları halinde; ek 1 inci maddede belirtilen koşulları taşımaları kaydıyla aynı maddede belirtilen usul ve esaslar ile aylık miktarları üzerinden ve bu maddenin yayımı tarihini takip eden ay başından itibaren 5510 sayılı Kanunda belirtilen usul ve esaslara göre aylığa hak kazanırlar. Ancak bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönem için herhangi bir ödeme yapılmaz.

Geçici Madde 6- (Ek: 20/8/2016-6745/58 md.)

16/5/2012 tarihli ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanunun ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca ilan edilen riskli alanlar ile Bakanlar Kurulunun 22/10/2012 tarihli ve 2012/3900 sayılı ve 16/2/2016 tarihli ve 2016/8538 sayılı kararları ile ilan edilen riskli alanlarda ve bu alanların dönüştürülmesi için kullanılacak rezerv yapı alanlarında 6306 sayılı Kanun ile birlikte bu Kanunun 6306 sayılı Kanuna aykırı olmayan hükümlerine ve aşağıdaki hükümlere göre uygulama yapılabilir.

Bu alanlarda; imar planı, imar uygulaması, alt ve üst yapı projeleri, ruhsat ve yapım da dâhil olmak üzere bütün iş ve işlemler Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından resen yapılır, yaptırılır ve onaylanır. Bu alanlarda her tür ve ölçekteki meri imar planı, plan notları ve plan açıklama raporunda ilgili idarelere verilmiş görüş bildirme de dâhil her türlü görev ve yetkiler Çevre ve Şehircilik Bakanlığına geçer.

7 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca taşınmazlara verilen zararların aynı olarak karşılanması esastır. Bu alanlarda yapılacak yapılardaki kat irtifakı veya kat mülkiyeti; hak sahiplerine, mülkiyet haklarına ve/veya oluşan zararlara karşılık, bağımsız bölümlerin devri yapılmaya kadar Hazine adına kurulur. Ayrıca inşaat ruhsatı Hazine adına düzenlenir. Bu alanlarda yapılacak uygulamalarda tüm tapu ve kadastro işlemleri ile yıkım ve yapıma ilişkin her türlü izin ve ruhsat gibi iş ve işlemler ilgililerin muvafakatı aranmaksızın Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından resen yapılır veya yaptırılır.

Parselasyon planlarında, gerekli görülmesi hâlinde ilk uygulamadaki düzenleme ortaklık payı oranını tamamlamak üzere düzenleme ortaklık payı kesintisi yapılabilir.

Riskli alan ve bu alanların dönüştürülmesi için kullanılacak rezerv yapı alanlarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca onaylanan imar planları ve parselasyon planları ilgili çevre ve şehircilik il müdürlüğünde on beş gün süreyle ilan edilir. Bu planlara itiraz, ilan süresi içinde ilgili çevre ve şehircilik il müdürlüğüne yapılır ve itirazlar Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca beş gün içerisinde değerlendirilir. İtirazların reddedilmesi hâlinde, planlar başkaca bir onay işlemine gerek kalmaksızın red kararı tarihinde kesinleşir. İtiraz olmaması hâlinde planlar askı süresinin sonunda kesinleşir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yapılan uygulamaya karşı, işlemin ilgisine tebliğ tarihinden itibaren; imar ve parselasyon planlarına karşı ilan tarihinin bitiminden itibaren on beş gün içerisinde dava açılabilir. Mahkemece, idarenin savunmasının alınmasından sonra otuz gün içinde karar verilir, bu karara karşı on beş gün içinde temyiz yoluna gidilebilir.

Bu madde uyarınca uygulama yapılan rezerv yapı alanlarında gerçekleştirilen her türlü mal ve hizmet alımları ile yapım işleri, ceza ve yasaklama hükümleri hariç 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerinden istisnadır. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca belirlenir.

Yürürlük

Madde 18- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 19- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

17/7/2004 TARİHLİ VE 5233 SAYILI KANUNA İŞLENEMEYEN HÜKÜMLER

(1) 28/12/2005 tarihli ve 5442 sayılı Kanunun hükümleri:

Geçici Madde 1 - Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde ilgili valilik ve kaymakamlıklara başvurmaları halinde, 19/7/1987 tarihi ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih arasında işlenen 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 1 inci, 3 üncü ve 4 üncü maddeleri kapsamına giren eylemler veya anılan tarihler arasında terörle mücadele kapsamında yürütülen faaliyetler nedeniyle zarar gören gerçek kişiler ile özel hukuk tüzel kişilerinin maddî zararları hakkında da bu Kanun hükümleri uygulanır.¹⁴

¹⁴ Bu madde gereğince yapılan başvuruların sonuçlandırılma süresi, 23/6/2017 tarihli ve 30105 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 29/5/2017 tarihli ve 2017/10384 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı Eki Kararın 1 inci maddesiyle, 23/6/2016 tarihli ve 29751 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 6/6/2016 tarihli ve 2016/8889 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı Eki Kararın 1 inci maddesiyle uzatılan sürenin bitiminden itibaren bir yıl uzatılmış olup daha sonra 5/6/2018 tarihli ve 30442 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 14/5/2018 tarihli ve 2018/11774 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı Eki Kararın 1 inci maddesiyle, bu sürenin bitiminden itibaren bir yıl uzatılmıştır.

Geçici Madde 2 - 19/7/1987 tarihinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar, görevleri başında iken terörden veya terörle mücadele sırasında zarar gören kamu görevlilerinden veya mirasçılarından, ilgili mevzuat uyarınca tazminat almış olup, ancak aldıkları tazminatın hesaplanma kriteri bu Kanundan farklı olanlardan, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde ilgili valilik veya kaymakamlıklara başvuranlara, yapılacak hesaplamada aldıkları tazminat ile bu Kanuna göre almaları gereken tazminat arasında fark bulunması halinde, eksik olan tutar yasal faiziyle birlikte ödenir. Ödenen tazminat tutarı fazla ise iade talep edilmez.

**5233 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE**

Değiştiren Kanunun Numarası	5233 Sayılı Kanunun Değişen veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
5442	4,5,6,12,13,14 ve İşlenemeyen Hükümler	3/1/2006
5562	Geçici Madde 3	16/12/2006
5666	Geçici Madde 4	30/5/2007
6353	Ek Madde 1, Geçici Madde 5	12/7/2012
6462	6, 7, 9, 12	3/5/2013
6495	Ek Madde 1	12/7/2012 tarihinden geçerli olmak üzere 2/8/2013
6638	13	4/4/2015
6745	Geçici Madde 6	7/9/2016
KHK/684	5	23/1/2017
7074	5	8/3/2018
KHK/700	9,17, Geçici Madde 3, Geçici Madde 4	24/6/2018 tarihinde birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının andiçerek göreve başladığı tarihte (9/7/2018)
7249	4	15/7/2020